

S-2.431.1.2.2015.HK

**Protokół kontroli kompleksowej
przeprowadzonej w Starostwie Powiatowym w Goleniowie
w dniach 28-30 stycznia 2015 r.**

Adresy jednostek, w których prowadzone były czynności kontrolne:

- 1) Starostwo Powiatowe w Goleniowie
ul. Dworcowa 1
72-100 Goleniów
- 2) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Pocztowa 43
72-100 Goleniów
- 3) Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej
ul. Pocztowa 43
72-100 Goleniów

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Spraw Społecznych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Hanna Krzywonos – inspektor wojewódzki - legitymacja służbowa nr 41/2014 - osoba kierująca zespołem, Renata Karwowska – kierownik oddziału - legitymacja służbowa nr 4/2015, Anna Jasina – inspektor wojewódzki - legitymacja służbowa nr 6/2015 na podstawie upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego nr 5/2015 z dnia 20 stycznia 2015 r.

Akta kontroli str. 1-8

Zakres kontroli:

Realizacja przez Powiat Goleniowski zadań z zakresu wspierania rodziny i budowania systemu pieczy zastępczej, a w szczególności zagadnienia dotyczące:

- 1) opracowania i realizacji 3-letniego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej,
- 2) wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 3) kwalifikacji koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- 4) tworzenia warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- 5) organizowania szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, organizowania wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez grupy wsparcia i specjalistyczne poradnictwo,
- 6) prowadzenia placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego,
- 7) zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 8) dokonywania okresowej oceny sytuacji dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej,

- 9) organizowania wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
- 10) sprawowania kontroli nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, placówkami wsparcia dziennego.

Kontrolą objęto okres od 01 stycznia 2014 r. do 28 stycznia 2015 r.

Wyjaśnień udzielali:

Pan Tomasz Kulinicz – Starosta Goleniowski

Pani Krystyna Jaworska – dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie

Pan Ryszard Ławicki – kierownik Zespołu ds. Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie

Ustalenia kontroli:

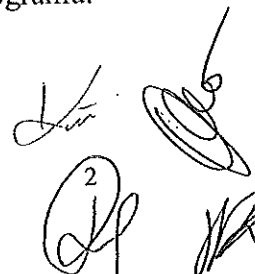
Ustaień dokonano w oparciu o informacje przekazane przez Starostę Goleniowskiego, dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie, kierownika Zespołu ds. Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie, analizę dokumentacji dotyczącej działań podejmowanych przez Powiat na rzecz wspierania rodziny i budowania systemu pieczy zastępczej, działalności Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz analizę losowo wybranej dokumentacji dzieci, osób usamodzielnianych i rodzin zastępczych.

1. Opracowanie i realizacja 3-letniego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.), do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających m.in. coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Rada Powiatu w Goleniowie Uchwałą Nr XIII/101/12 z dnia 23 lutego 2012 r. przyjęła Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2011-2014. W programie był określony limit rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy oraz potrzeby w zakresie liczby miejsc, jakie powiat powinien zapewnić w pieczy zastępczej. Program przestał obowiązywać z dniem 1 stycznia 2015 r. Opracowany został nowy dokument (projekt przedstawiono w trakcie kontroli), którego przyjęcie uchwałą Rady Powiatu zaplanowane było na dzień 16 lutego 2015 r.

W Programie znalazły się treści ogólne dotyczące charakterystyki pieczy zastępczej i podstawa prawna. Dokonano diagnozy rodzin – świadczeniobiorców pomocy społecznej, w tym przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Scharakteryzowano i przeprowadzono analizę dotychczas istniejących w Powiecie Goleniowskim rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych. Wyznaczony był cel główny, cele szczegółowe oraz zadania zaplanowane w ramach Programu. Podano coroczny limit rodzin zastępczych na lata 2012-2014. Opisano źródła finansowania, beneficjentów oraz realizatorów Programu. Zaplanowano monitoring i ewaluację programu. Nie wskazano terminów realizacji konkretnych zadań.

Z informacji uzyskanych od dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie dotyczących realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2011-2014 wynika, że

- dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych zapewniana jest piecza zastępcza w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych, nie było dzieci oczekujących na umieszczenie w pieczy zastępczej powyżej miesiąca, ani umieszczonych poza Powiatem,
- pozyskano środki finansowe na realizację Programu: środki zewnętrzne z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach „Resortowego programu wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej” oraz zarezerwowano środki w ramach projektu systemowego POKL „Z bezradności do aktywności”,
- w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie utworzono Zespół ds. Pieczy Zastępczej, co pozwoliło na oddzielenie wsparcia rodzin zastępczych od przyznawania świadczeń rodzinom i wychowankom,
- zapewniono pomoc i wsparcie rodzinom zastępczym m.in. przez zorganizowanie grupy wsparcia, w której czynny udział wzięły 22 rodziny, zakup podręczników szkolnych dla 56 wychowanków rodzin zastępczych, wyjazdy dla wychowanków rodzin zastępczych do kina i teatru oraz zorganizowanie dla nich mikołajek.

Rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka zapewniono szkolenia i poradnictwo mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji m.in. przeprowadzono szkolenie dla utworzonych w 2014 r. rodzin zastępczych, zorganizowano szkołę dla rodziców oraz konsultacje psychologiczne i prawne dla opiekunów dzieci. Przeprowadzono szeroko zakrojone działania skierowane do dzieci z ryzykiem płodowego zespołu alkoholowego (FAS): grupowe zajęcia terapeutyczne, badania psychologiczne, pogłębiona diagnoza 4-cyfrowym kwestionariuszem diagnostycznym. Dla opiekunów tych dzieci stworzono grupę edukacyjno – terapeutyczną.

Akta kontroli str. 14-17

2. Wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,

Zgodnie z art. 180 pkt 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych powiatu należy wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 76 ustawy, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania. W przypadku, kiedy organizatorem jest powiatowe centrum pomocy rodzinie, w centrum tym tworzy się zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej.

W Powiecie Goleniowskim zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pełni Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie, na podstawie zarządzenia nr 49/2011 Starosty Goleniowskiego z dnia 09 września 2011 r. w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Goleniowskim.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie został utworzony zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej. Informacje o zespole zawarte są w regulaminie organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie przyjętym Uchwałą Nr 259/56/12 Zarządu Powiatu w Goleniowie z dnia 12 stycznia 2012 r. w sprawie uchwalenia regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

Akta kontroli str. 14-17

3. Kwalifikacje koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej:

Zgodnie z art. 78 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej koordynatorem może być osoba, która posiada:

- 1) wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, praca socjalna, nauki o rodzinie lub wykształcenie wyższe na dowolnym kierunku, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, nauk o rodzinie, resocjalizacji lub kursem kwalifikacyjnym z zakresu pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej oraz co najmniej roczne doświadczenie w pracy z dzieckiem i rodziną lub co najmniej roczne doświadczenie jako rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka,
- 2) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona,
- 3) wypełnia obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego,
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Powiatowe Centrum Pomocy rodzinie w Goleniowie na dzień kontroli nie zatrudniało koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Dyrektor Centrum oświadczyła, że w 2015 r. żadna rodzina zastępcza, ani prowadzący rodzinny dom dziecka nie wystąpili o objęcie ich opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zadania koordynatorów wypełniał Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej zatrudniający 3 osoby. W 2014 roku było zatrudnionych 6 koordynatorów, którzy obejmowali swoim wsparciem 90 rodzin zastępczych. Nie wszyscy koordynatorzy posiadali kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w przepisach.

Akta kontroli str. 28-32, 82

4. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

Zgodnie z art. 180 pkt 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

W ramach promowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz pozyskiwania osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka zorganizowano festyn z okazji „Dnia rodzicielstwa zastępczego”, w trakcie którego kolportowane były ulotki. Informacje na temat rodzinnej pieczy zastępczej znajdują się także na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie. Na terenie powiatu funkcjonuje 11 rodzin pomocowych, liczba ta nie zmieniła się od 01 stycznia 2014 r.

Na dzień 01 stycznia 2014 r. na terenie Powiatu Goleniowskiego funkcjonowało 6 rodzinnych domów dziecka oraz 155 rodzin zastępczych, w tym: 109 spokrewnionych, 35 niezawodowych i 11 zawodowych. Na dzień 01 stycznia 2015 r. funkcjonowało 8 rodzinnych domów dziecka oraz 156 rodzin zastępczych, w tym: 112 spokrewnionych, 35 niezawodowych i 9 zawodowych. Wśród rodzin zawodowych 4 pełniło funkcję pogotowia rodzinnego, a 2 to rodziny zawodowe specjalistyczne.

Akta kontroli str. 14-17, 21-27

Zgodnie z art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które:

- dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
- są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone: zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym;
- przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym: rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego, właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań, wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne.

W przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów.

Okoliczności, o których mowa wyżej ustala się na podstawie przeprowadzonej przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej.

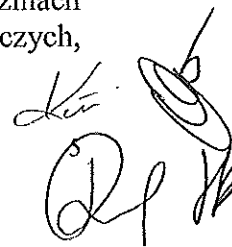
Zgodnie z art. 43 ustawy kandydat do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka może odbyć szkolenie, po otrzymaniu od organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wstępnej akceptacji dokonanej na podstawie oceny spełniania warunków.

Art. 44 ustawy obliguje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka do posiadania świadectwa ukończenia szkolenia organizowanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej lub prowadzonego przez ośrodek adopcyjny.

Zgodnie z art. 45 ustawy na wniosek kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, posiadającego świadectwo ukończenia szkolenia, organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata wydaje zaświadczenie kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia tego szkolenia oraz spełniania wymaganych warunków.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z art. 132 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dokonuje oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Zgodnie z art. 180 pkt. 13 lit. a ustawy do zadań własnych powiatu należy finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych,

Handwritten signature and initials in the bottom right corner of the document.

regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu.

Prawidłowość kwalifikowania kandydatów i funkcjonowania rodzin zastępczych została sprawdzona na podstawie analizy trzech losowo wybranych przypadków rodzin zastępczych niezawodowych: 517.63.1, 517.61, 517.64.

Akta rodziny 517.63.1

Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zgłosili się do Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej 05 grudnia 2013 r. i złożyli „Wniosek w sprawie skierowania na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej”. Osoby były w związku małżeńskim, co zostało potwierdzone aktem małżeństwa. Dnia 05 grudnia 2013 r. kandydaci oświadczyli na piśmie, że wypełniają obowiązek alimentacyjny jeśli wynika on z tytułu egzekucyjnego.

Oświadczeniami z dnia 14 grudnia 2013 r. osoby dały rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej, zadeklarowały, że przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo, nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych, nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona. Tego samego dnia kandydaci przedłożyli oświadczenie o stanie majątkowym, potwierdzające odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające zaspokojenie indywidualnych potrzeb dziecka.

Kandydaci przedstawili dwa zaświadczenia lekarskie o stanie zdrowia z dnia 16 stycznia 2014 r. - na zaświadczeniach brakowało adnotacji dotyczącej zdolności do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem. Z datą 30 grudnia 2013 r. została wydana przez trenerów szkolenia PRIDE „Opinia kwalifikacyjna o kandydatach na rodzinę zastępczą”, która potwierdzała posiadanie przez małżonków predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W opinii zawarta była również informacja o przeprowadzeniu przez trenerów wywiadu środowiskowego w domu kandydatów.

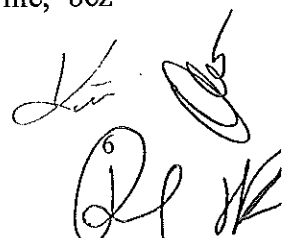
Małżonkowie przedłożyli dwie opinie psychologiczne z dnia 21 stycznia 2014 r., bez adnotacji o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Posiadanie stałego źródła dochodu, przez co najmniej jedną osobę tworzącą rodzinę potwierdzono zaświadczeniem z dnia 04 lutego 2014 r.

Małżonkowie w terminie 7 – 30 grudnia 2013 r. uczestniczyli w szkoleniu dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i 30 grudnia 2013 r. uzyskali „Świadectwo ukończenia szkolenia nr 11/XII/2013”. Na zlecenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie podmiotem szkolącym były trenerki szkolenia PRIDE, realizujące program w wymiarze 105 godzin dydaktycznych, w tym 10 godzin praktyk, zatwierdzony przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Decyzja nr DSR-IV-5121-3-1-TU/10 z dnia 23 marca 2010 r.). Dnia 1 kwietnia 2014 r. wydano kandydatom zaświadczenia kwalifikacyjne nr 9.2014 i 10.2014 zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia oraz spełnienia wymaganych warunków.

Pierwsze dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej 07 kwietnia 2014 r. W dniu kontroli w rodzinie przebywało dwoje dzieci. Rodzina została objęta wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej od 20 lutego do 31 grudnia 2014 r.

Rodzinie udzielono wsparcia w postaci kontaktu z innymi rodzinami zastępczymi/prowadzącymi rodzinne domy dziecka podczas organizowanych festynów.

W dniu 13 maja 2014 r. dokonano pierwszej oceny rodziny zastępczej niezawodowej. Na podstawie oceny opisowej można wnioskować, że rodzinę oceniono pozytywnie, bez zastrzeżeń.

Rodzina zastępcza złożyła wnioski o przyznanie świadczeń 07 kwietnia i 02 czerwca 2014 r. Decyzjami z 07 kwietnia i 08 czerwca 2014 r. na pokrycie kosztów utrzymania dzieci otrzymała środki w wysokości 1000 zł miesięcznie na każde dziecko oraz jednorazowo kwoty 870 zł i 1000 zł w związku z przyjęciem dzieci.

Akta kontroli str. 64-68

Akta rodziny 517.61

Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zgłosili się do Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej 02 listopada 2013 r. i złożyli oświadczenie o wypełnianiu obowiązku alimentacyjnego – jeśli wynika on z tytułu egzekucyjnego oraz oświadczenie o tym, że nie są ograniczeni w zdolności do czynności prawnych.

Kandydaci przedstawili dwa zaświadczenia lekarskie o stanie zdrowia z dnia 06 listopada 2013 r. i 23 listopada 2013 r. - na zaświadczeniach brakowało adnotacji dotyczącej zdolności do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem. W dokumentacji znajdowały się również prawidłowe zaświadczenia lekarskie z dnia 25 lutego 2014 r. W aktach była opinia kwalifikacyjna wydana przez osoby prowadzące szkolenie.

Kandydaci w terminie 07 września – 09 listopada 2013 r. uczestniczyli w szkoleniu dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej w wymiarze 75 godzin i 12 listopada 2013 r. uzyskali „Świadectwo ukończenia szkolenia”. W dniu 12 grudnia 2013 r. wydano kandydatom zaświadczenia kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia oraz spełnienia wymaganych warunków.

Pierwsze dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej 11 lutego 2014 r. W dniu kontroli w rodzinie nadal przebywało jedno dziecko. Rodzina została objęta wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej od 24 lutego do 31 grudnia 2014 r. W tym czasie nastąpiła jedna zmiana koordynatora spowodowana rozwiązaniem umowy o pracę.

Rodzinnie udzielono wsparcia w postaci zapewnienia kontaktu z innymi rodzinami zastępczymi/prowadzącymi rodzinne domy dziecka podczas organizowanych festynów.

W okresie objętym kontrolą dokonano pierwszej oceny rodziny w dniu 25 kwietnia 2014 r. - rodzinę oceniono pozytywnie, bez zastrzeżeń.

Na wniosek rodziny złożony 31 stycznia 2014 r. decyzją z dnia 28 lutego 2014 r. przyznano świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w wysokości 1000 zł. Wniosek rodziny o przyznanie świadczenia w związku z przyjęciem dziecka złożony 03 stycznia 2014 r. został odrzucony. Decyzję odmowną wydano 03 kwietnia 2014 r. Rodzina odwołała się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego 22 kwietnia 2014 r., które pismem z dnia 01 sierpnia 2014 r. utrzymało decyzję w mocy.

W dokumentacji brakowało potwierdzenia, że kandydaci dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej, pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadania odpowiednich warunków bytowych i mieszkaniowych umożliwiających dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, posiadania przez co najmniej jedną osobę tworzącą rodzinę stałego źródła dochodu.

Akta kontroli str. 69-74

Akta rodziny 517.64

Mężczyzna w terminie od 10 września do 03 grudnia 2011 r. uczestniczył w szkoleniu dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i uzyskał świadectwo ukończenia szkolenia w wymiarze 80 godzin. Podmiotem szkolącym było Stowarzyszenie Akademia Wspierania Inicjatyw Społecznych „AWIS”. Kandydatowi wydano zaświadczenie kwalifikacyjne nr 2/2011 zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia.

W dniu 20 lutego 2012 r. wydane zostało zaświadczenie, że osoba nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo. Kandydat dostarczył zaświadczenie z 22 lutego 2012 r. o posiadaniu stałego źródła dochodu oraz opinię z zakładu pracy.

Dnia 29 lutego 2012 r. mężczyzna złożył oświadczenia o tym, że: nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest mu ograniczona ani zawieszona i oświadczenie o stanie majątkowym. Kandydat przedłożył także potwierdzenie przebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – zameldowanie na pobyt stały oraz opinię psychologiczną z dnia 05 marca 2012 roku i zaświadczenie lekarskie z dnia 25 listopada 2014 r.

W dniu kontroli w rodzinie przebywało jedno dziecko przyjęte na podstawie postanowienia sądu z dnia 22 lutego 2014 r. Rodzina została objęta wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej od 21 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Rodzinie udzielono wsparcia w postaci: kontaktu z innymi rodzinami zastępczymi/prowadzącymi rodzinne domy dziecka podczas organizowanych festynów oraz dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej.

W dniu 24 kwietnia 2014 r. dokonano pierwszej oceny rodziny zastępczej. Na podstawie oceny opisowej można wnioskować, że rodzinę oceniono pozytywnie, bez zastrzeżeń.

Na wniosek rodziny złożony 25 marca 2014 r. decyzją z 26 marca 2014 r. przyznano świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w wysokości 1000 zł.

W dokumentacji brakowało potwierdzenia, że kandydat daje rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej oraz, że wypełnia obowiązek alimentacyjny jeśli wynika on z tytułu egzekucyjnego.

We wszystkich kontrolowanych przypadkach:

- analiza sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów przeprowadzona przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej była niewystarczająca,
- brakowało dokumentacji świadczącej o dokonaniu przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wstępnej akceptacji kandydatów, przed odbyciem szkolenia,
- brakowało wniosku kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej posiadających świadectwo ukończenia szkolenia, do organizatora rodzinnej pieczy zastępczej o wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego,
- w ocenie rodziny zastępczej brakowało jednoznacznego określenia „pozytywna” lub „negatywna”.

Akta kontroli str. 75-79

5. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. Organizowania wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez grupy wsparcia i specjalistyczne poradnictwo.

Zgodnie z art. 180 pkt 6 i 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy organizowanie szkoleń i wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej.

W Powiecie Goleniowskim, w okresie objętym kontrolą trenerzy „PRIDE” przeprowadzili szkolenie „Rodzina Opieka Zastępcza/Adopcja” w wymiarze 75 godzin dla rodzin zastępczych utworzonych w 2014 r. Zaproszono 11 osób, z których 9 przystąpiło, a ostatecznie z wynikiem pozytywnym szkolenie ukończyło 1 małżeństwo i 1 osoba

indywidualna. Powstała także grupa edukacyjno-terapeutyczna prowadzona przez Zachodniopomorską Fundację Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc” w Szczecinie dla opiekunów dzieci z ryzykiem płodowego zespołu alkoholowego (FAS). W zajęciach, w wymiarze 63 godzin konsultacji indywidualnych oraz 48 godzin zajęć grupowych, uczestniczyło 18 rodzin zastępczych. Zorganizowano szkołę dla rodziców oraz konsultacje psychologiczne i prawne dla opiekunów dzieci.

Akta kontroli str. 14-27

6. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego.

Zgodnie z art. 180 pkt 5 i 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych, placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym oraz powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo - wychowawczych.

W Powiecie Goleniowskim na dzień kontroli funkcjonowało 5 placówek opiekuńczo wychowawczych, dla których wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną prowadziło Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Goleniowie. Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze nr 1 i nr 2 w Goleniowie dysponują 10 miejscami każda. Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze nr 3 w Goleniowie oraz nr 4 i nr 5 w Nowogardzie mają po 14 miejsc każda. Wszystkie Placówki pełnią funkcję socjalizacyjną, interwencyjną i specjalistyczno-terapeutyczną.

Powiat Goleniowski nie prowadzi placówki wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

Akta kontroli str. 80

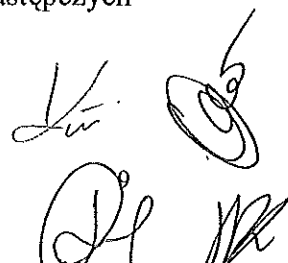
7. Zapewnianie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z art. 180 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Powiat Goleniowski na dzień kontroli dysponował 62 miejscami w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz 91 miejscami w rodzinnych formach pieczy, z których 64 to miejsca w rodzinnych domach dziecka, 27 miejsc w rodzinach zastępczych zawodowych, w tym 12 miejsc w rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego i 6 miejsc w rodzinach zastępczych specjalistycznych. W Powiecie na dzień kontroli funkcjonowało 112 rodzin zastępczych spokrewnionych i 35 rodzin zastępczych niezawodowych.

W pieczy zastępczej na dzień kontroli umieszczonych było 324 dzieci. W instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 61 dzieci, a w rodzinnej pieczy zastępczej 263 dzieci, z tego 144 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 45 dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych, 23 dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych spośród których w pełniących funkcję pogotowia rodzinnego – 7 dzieci, a 5 dzieci w rodzinach zawodowych specjalistycznych. W rodzinnych domach dziecka przebywało 51 dzieci.

W pieczy zastępczej na dzień kontroli przebywało 27 osób pełnoletnich. W instytucjonalnej pieczy zastępczej były to 3 osoby, a w rodzinnej pieczy zastępczej 24 osoby, z tego 14 osób w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 8 osób w rodzinach zastępczych niezawodowych oraz 2 osoby w rodzinnych domach dziecka.

W kontrolowanym okresie, w pieczy zastępczej na terenie Powiatu umieszczono 80 dzieci, w tym 47 w rodzinnych formach pieczy i 33 w pieczy instytucjonalnej. Pieczę zastępczą opuściły w tym czasie 102 osoby, z czego 19 usamodzielniało się, a 43 dzieci wróciło do rodzin, w tym: 17 dzieci z placówek opiekuńczo wychowawczych, 15 dzieci z rodzin zastępczych zawodowych – w większości z pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, 9 dzieci z rodzin zastępczych spokrewnionych i 2 dzieci z rodzin zastępczych niezawodowych.

W kontrolowanym okresie nie było dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej poza Powiatem.

Główną przyczyną umieszczania dzieci w pieczy zastępczej w okresie objętym kontrolą była niewydolność wychowawcza rodziców - 25 rodzin, kolejnymi uzależnienie rodziców od alkoholu - 10 rodzin, przemoc - 4 rodziny, choroba rodziców – 2 rodziny, resztę rodzin stanowiły inne przypadki.

Rotacja między rodzinną, a instytucjonalną pieczę zastępczą była niewielka - 6 dzieci. Troje z placówek opiekuńczo wychowawczych trafiło do rodzinnych domów dziecka i troje z rodzin zastępczych zostało umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Przyczyną przeniesienia z rodziny zastępczej do instytucjonalnej pieczy w przypadku dwojga dzieci był wniosek dzieci, które nie chciały przebywać w rodzinach zastępczych z powodu konfliktów, w przypadku jednego dziecka rodzina niezawodowa zrezygnowała z pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

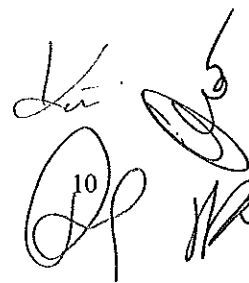
W okresie objętym kontrolą dwoje dzieci zostało rozdzielonych z rodzeństwem przed umieszczeniem w pieczy zastępczej. W jednym przypadku rozdzielenie nastąpiło na wniosek matki: dzieci przebywają w placówce opiekuńczo wychowawczej i rodzinie zastępczej pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, dzieci nie utrzymują ze sobą kontaktów. W drugim przypadku rozdzielenie nastąpiło na wniosek dziecka przebywającego obecnie w placówce opiekuńczo – wychowawczej, drugie z rodzeństwa pozostało w domu rodzinnym, dzieci mają ze sobą kontakt. Po umieszczeniu w pieczy zastępczej, jedno rodzeństwo zostało rozdzielone na wniosek dziecka, które nie chciało dłużej przebywać w rodzinie zastępczej, gdzie było umieszczone z rodzeństwem i zostało przeniesione do placówki opiekuńczo – wychowawczej. Dzieci utrzymują ze sobą kontakt.

Na dzień kontroli na podstawie dokonywanych ocen zasadności pobytu dzieci w pieczy zastępczej wskazano, że zasadny jest pobyt 312 wychowanków, niezasadny 12. Wychowankowie, których pobyt był niezasadny powinni: zostać umieszczeni w rodzinnej pieczy zastępczej – 2 dzieci z placówek opiekuńczo – wychowawczych, zostać umieszczeni w rodzinie przysposabiającej - 2 dzieci z rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, wrócić do domu rodzinnego - 8 dzieci z rodzin zastępczych, z czego 6 z rodzin spokrewnionych i 2 z pozostałych rodzin zastępczych.

W 4 rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego przebywało na dzień kontroli 7 dzieci. Pobyt 3 dzieci trwał od 1 do 4 miesięcy, 2 dzieci od 4 do 8 miesięcy z powodu niezakończonego postępowania sądowego. Dwoje dzieci było w tych rodzinach powyżej 8 miesięcy: w stosunku do jednego trwa procedura adopcji zagranicznej – dla dobra dziecka odstąpiono od umieszczenia go w domu pomocy społecznej, drugie dziecko ma uregulowaną sytuację prawną, jest zgłoszone do ośrodka adopcyjnego (wyjaśnienia dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie).

Dzieci, których rodzice pozbawieni zostali władzy rodzicielskiej zgłaszane były do ośrodka adopcyjnego.

Akta kontroli str. 14-27, 84-85

The block contains several handwritten signatures and initials in black ink. There are three distinct signatures, with one appearing to have the number '10' written near it. The handwriting is cursive and somewhat stylized.

8. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z art. 129, art. 130 i art. 131 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka w celu:

- 1) ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka;
- 2) analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną;
- 3) modyfikowania planu pomocy dziecku;
- 4) monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie;
- 5) oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb;
- 6) oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 7) informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Oceny sytuacji dziecka dokonuje się na posiedzeniu, w którym uczestniczą:

- 1) odpowiednio rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka;
- 2) pedagog;
- 3) psycholog;
- 4) właściwy asystent rodziny;
- 5) przedstawiciel ośrodka adopcyjnego;
- 6) koordynator rodzinnej pieczy zastępczej;
- 7) rodzice dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

Do udziału w posiedzeniu mogą być zaproszeni w szczególności przedstawiciele: sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, Policji, ochrony zdrowia, instytucji oświatowych oraz organizacji społecznych statutowo zajmujących się problematyką rodziny i dziecka, a także osoby bliskie dziecku.

Ocena sytuacji dziecka powinna być przeprowadzana w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej formułuje na piśmie opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a następnie przekazuje ją do właściwego sądu.

Dokonywanie oceny zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej skontrolowano na podstawie analizy trzech losowo wybranych przypadków dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej: 517.63.2, 513.155 i 523.17.8.

Akta sprawy 517.63.2

Dziecko urodzone w sierpniu 2011 r., umieszczone w rodzinie zastępczej niezawodowej 02 czerwca 2014 r. na podstawie postanowienia sądu z dnia 23 kwietnia 2014 r.

Brakowało informacji na temat przekazania rodzinie zastępczej wymaganej dokumentacji.

Brakowało informacji na temat działań podejmowanych na rzecz powrotu dziecka do rodziny. Działaniami podejmowanymi przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej było dokonywanie okresowych ocen sytuacji dziecka.

Plan pomocy dziecku sporządzono 23 czerwca 2014 r., wskazując planowany termin weryfikacji/modyfikacji planu - niezgodny z przepisami – na czerwiec 2015 r. Plan został opracowany wspólnie przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i rodzinę zastępczą. Rodzinie biologicznej nie był przydzielony asystent rodziny. Plan nie był opracowany wspólnie z podmiotem organizującym pracę z rodziną. W aktach brakowało dokumentów potwierdzających dokonywanie modyfikacji planu pomocy dziecku. W planie zostały ujęte następujące obszary: sytuacja prawna, rodzina, zdrowie, edukacja, funkcjonowanie w rodzinie zastępczej, funkcjonowanie w środowisku, potrzeby materialne i bytowe, zainteresowania, osiągnięcia, inne.

Pierwsza okresowa ocena sytuacji dziecka została dokonana w dniu 25 czerwca 2014 r. Pobyt dziecka w pieczy zastępczej uznano za zasadny. Opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej tego samego dnia przekazano do sądu rodzinnego. Kolejna okresowa ocena sytuacji dziecka dokonana została 01 października 2014 r. – w dokumentacji brakowało informacji na temat osób zaproszonych na posiedzenie i w nim uczestniczących. Pobyt dziecka oceniono jako zasadny, brakowało informacji odnośnie przekazania opinii dotyczącej zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej do sądu rodzinnego.

Akta kontroli str. 33, 35-40

Akta sprawy 513.155

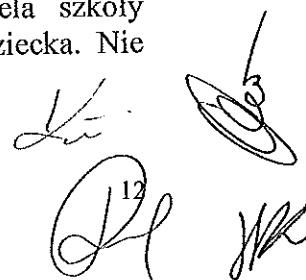
Dziecko urodzone w lipcu 2007 r., umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej 04 kwietnia 2014 r. na podstawie postanowienia sądu z dnia 03 kwietnia 2014 r. na czas trwania postępowania. W dokumentacji było postanowienie kończące z dnia 20 maja 2014 r. o umieszczeniu w rodzinie zastępczej.

Brakowało informacji na temat przekazania rodzinie zastępczej wymaganej dokumentacji. Przed umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej rodzina był objęta nadzorem kuratora sądowego na podstawie postanowienia sądu z dnia 26 marca 2013 r. Matka dziecka od dnia 08 marca 2014 r. przebywała w Ośrodku Leczenia Terapii i Rehabilitacji Stowarzyszenia MONAR w Krakowie.

Brakowało informacji na temat działań podejmowanych na rzecz powrotu dziecka do rodziny. Działaniami podejmowanymi przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej było dokonywanie okresowych ocen sytuacji dziecka. Brakowało informacji na temat przydzielenia rodzinie asystenta rodziny.

Plan pomocy dziecku sporządzono 10 lipca 2014 r., tj. po trzech miesiącach od momentu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej. Plan został opracowany wspólnie przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i rodzinę zastępczą. Plan nie był opracowany wspólnie z podmiotem organizującym pracę z rodziną. W aktach brakowało dokumentów potwierdzających dokonywanie modyfikacji planu pomocy dziecku. W planie zostały ujęte następujące obszary: sytuacja prawna, rodzina, zdrowie, edukacja, potrzeby materialne i bytowe, inne.

Pierwsza okresowa ocena sytuacji dziecka została dokonana w dniu 23 lipca 2014 r. Pobyt dziecka w pieczy zastępczej uznano za zasadny. Opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej tego samego dnia przekazano do sądu rodzinnego. Kolejna okresowa ocena sytuacji dziecka dokonana została 05 grudnia 2014 r. Pobyt dziecka oceniono jako zasady. W posiedzeniu uczestniczył kierownik zespołu ds. pieczy zastępczej, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik ośrodka pomocy społecznej właściwego dla miejsca zamieszkania rodziców dziecka, rodzina zastępcza i dyrektor przedszkola, do którego uczęszczało to dziecko. Na posiedzenie zaproszono przedstawiciela szkoły podstawowej, ośrodka adopcyjnego Fundacji „Mam Dom”, oraz rodziców dziecka. Nie

zaproszono psychologa. Opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej 10 stycznia 2015 r. przekazano do sądu rodzinnego.

Akta kontroli str. 48, 53-55

Akta sprawy 523.17.8

Dziecko urodzone w grudniu 2013 r., umieszczone w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego 9 stycznia 2014 r. na podstawie postanowienia sądu z dnia 23 grudnia 2014 r. na czas trwania postępowania. Dziecko przebywa w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Goleniowskiego na mocy porozumienia między powiatami. W dokumentacji znajdowało się postanowienie kończące z dnia 25 listopada 2014 r. o pozbawieniu matki władzy rodzicielskiej. Dziecko do dnia kontroli przebywało w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego – wyjaśnienie dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

Rodzinie zastępczej przekazano odpis aktu urodzenia dziecka, postanowienie sądu z dnia 23 grudnia 2014 r. oraz dokumentację o stanie zdrowia dziecka. Brakowało informacji na temat przekazania rodzinie zastępczej pozostałej dokumentacji.

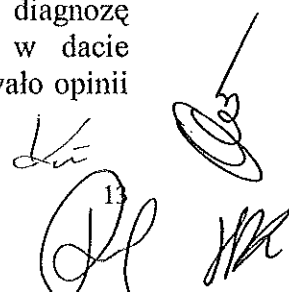
Matka pozostawiła dziecko w szpitalu w celu umieszczenie w rodzinie adopcyjnej, wyraziła zgodę na leczenie dziecka.

Działaniami podejmowanymi przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej było dokonywanie okresowych ocen sytuacji dziecka oraz wystąpienie z wnioskiem o udostępnienie danych – dane udostępniono. Do Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie 20 marca 2014 r. złożony został wniosek o pozbawienie matki władzy rodzicielskiej. Sześciokrotnie wysyłane były pisma do Sądu w związku ze złożonym wnioskiem i toczącym się postępowaniem, w efekcie czego uzyskano postanowienie o pozbawieniu matki władzy rodzicielskiej. W dokumentach znajdowała się informacja z 12 marca 2014 r. na temat tego, że matka nie korzysta z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie.

Plany pomocy dziecku sporządzono 28 lutego 2014 r., 08 października 2014 r. i 12 stycznia 2015 r. – terminy sporządzania niezgodne z przepisami. Plany zostały opracowane wspólnie przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i rodzinę zastępczą. Rodzinie biologicznej nie był przydzielony asystent rodziny. Plan nie był opracowany wspólnie z podmiotem organizującym pracę z rodziną. W planie pomocy dziecku zostały ujęte następujące obszary: sytuacja prawna, rodzina, zdrowie, edukacja, potrzeby materialne, inne.

Pierwsza okresowa ocena sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej została dokonana w dniu 20 marca 2014 r. Pobyt dziecka w pieczy zastępczej uznano za zasadny. Opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej tego samego dnia przekazano do sądu rodzinnego. Kolejna okresowa ocena sytuacji dziecka dokonana została 04 lipca 2014 r. Pobyt dziecka oceniono jako zasadny – termin dokonania oceny był niezgodny z przepisami. Opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej tego samego dnia przekazano do sądu rodzinnego. Ostatnia okresowa ocena sytuacji dziecka dokonana została 10 października 2014 r. Pobyt dziecka oceniono, jako zasady – termin dokonania oceny był niezgodny z przepisami. W dokumentacji brakowało informacji na temat osób zaproszonych na posiedzenie i w nim uczestniczących. Opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej 10 października 2014 r. przekazano do sądu rodzinnego.

W celu umieszczenia dziecka w rodzinie przysposabiającej 8 stycznia 2015 r. dokonano zgłoszenia dziecka do Publicznego Ośrodka Adopcyjnego w Szczecinie. Z kartą zgłoszenia przekazano akt urodzenia, dwa postanowienia sądu, dokumentację medyczną i diagnozę psychofizyczną. W diagnozie psychofizycznej wystąpiła omyłka pisarska w dacie sporządzenia dokumentu, w trakcie trwania kontroli została poprawiona. Brakowało opinii

o których mowa w art. 139a ust.1 oraz informacji o przebiegu pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W dokumentacji była notatka służbowa z 21 stycznia 2015 r. z przeprowadzonej rozmowy telefonicznej z ośrodkiem adopcyjnym. Przekazano informacje o rodzinie, kontaktach z nią, rodzeństwie i zasadności przysposobienia.

Akta kontroli str. 41-47, 85

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie udzieliła wyjaśnień na okoliczność braku dokonania w terminie oceny sytuacji dzieci J. i W. Ż oraz M. S. przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.

Akta kontroli str. 83-84

We wszystkich analizowanych przypadkach:

- w planie pomocy dziecku, w większości obszarów: informacje dotyczące stanu w momencie opracowywania planu były zbyt ogólne lub brakowało informacji, brakowało zaplanowanych działań lub działania były nieadekwatne do potrzeb/problemów, brakowało terminów realizacji działań lub terminy były zbyt ogólne, brakowało efektów realizacji działań, brakowało współpracy przy tworzeniu planu z podmiotem organizującym pracę z rodziną dziecka,
- przy dokonywaniu okresowych ocen sytuacji dziecka nie były modyfikowane plany pomocy dziecku,
- w przypadku ocen sytuacji dziecka dokonywanych po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 25 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innych ustaw w posiedzeniach nie brały udziału wszystkie wymagane osoby. Brakowało potwierdzenia zaproszeń dla wszystkich osób nieobecnych.

W trakcie kontroli udzielono instruktażu w sprawie prawidłowego sporządzania i modyfikowania planów pomocy dziecku.

Oceny wydawania skierowań dla dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych dokonano na podstawie analizy dwóch losowo wybranych przypadków: 531.19.2014, 530.4.2014.

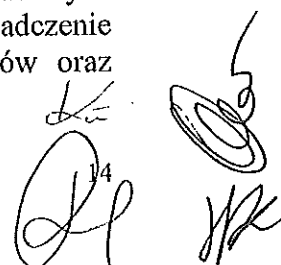
Akta sprawy 531.19.2014

Podstawą umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo wychowawczej było postanowienie sądu z dnia 16 lipca 2014 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie tego samego dnia wydało skierowanie dla dziecka do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej nr 2 w Goleniowie, jako właściwej dla aktualnego miejsca pobytu niepełnoletniej matki dziecka. W dokumentacji znajdował się wiosek do Urzędu Stanu Cywilnego w Goleniowie o wydanie odpisu zupełnego aktu urodzenia dziecka.

Akta kontroli str. 34

Akta sprawy 530.4.2014

Podstawą umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo wychowawczej było postanowienie sądu z dnia 03 marca 2014 r. Tego samego dnia, po konsultacji z dyrektorem Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Goleniowie, wydano skierowanie dla dziecka do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej nr 3 w Goleniowie. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przekazało do Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Goleniowie dokumentację dziecka w tym: medyczną, szkolną, poświadczenie zameldowania, zupełny akt urodzenia, skrócony akt zgonu jednego z rodziców oraz

postanowienie sądu. W dniu 03 marca 2014 r. wysłano do Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowogardzie zapytanie dotyczące pracy prowadzonej z rodziną dziecka. W trakcie kontroli uzupełniono dokumentację o odpowiedź uzyskaną 04 marca 2014 r. z Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowogardzie.

Postanowieniem sądu z dnia 08 lipca 2014 r. dziecko zostało umieszczone w placówce opiekuńczo wychowawczej. Decyzją z dnia 14 października 2014 r. zmieniono skierowanie z 03 marca 2014 r. umieszczając dziecko w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej nr 4 w Nowogardzie ze względu na mniejszą odległość od miejsca zamieszkania rodziny dziecka.

Akta kontroli str. 54

9. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.

Zgodnie z art. 180 pkt 3 i 13 lit. b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia, a także finansowanie pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne.

W latach 2014 – 2015 z pieczy zastępczej w Powiecie Goleniowskim usamodzielniało się 19 osób, w tym z: placówek opiekuńczo-wychowawczych – 12 osób, rodzin zastępczych spokrewnionych 6 osób i rodzinnego domu dziecka 1 osoba. Oceny końcowej procesu usamodzielnienia nie dokonano w 4 na 19 przypadków. Proces usamodzielnienia rozpoczęło 16 osób.

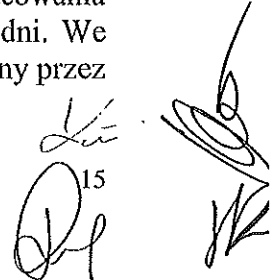
W kontrolowanym okresie wypłacano świadczenia na: kontynuowanie nauki - 55 osobom, usamodzielnienie - 20 osobom, zagospodarowanie - 18 osobom. Udzielono pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków lokalitywnych – 1 osobie, w zatrudnieniu, pomocy prawnej i psychologicznej – po 9 osób.

Akta kontroli str. 21-27

Oceny wsparcia udzielanego osobom opuszczającym pieczę zastępczą dokonano na podstawie analizy czterech losowo wybranych przypadków osób usamodzielnianych: 540.80, 541.74, 541.6, 540.76.

We wszystkich analizowanych przypadkach miał zastosowanie art. 14 ustawy z dnia 25 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1188).

Wszystkie osoby usamodzielniane na dwa miesiące przed osiągnięciem pełnoletności wskazały osoby, które podjęły się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawiły pisemne zgody tych osób. Wszystkie osoby wskazane jako opiekunowie usamodzielnienia zostały zaakceptowane przez dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie. W trzech na cztery kontrolowane przypadki indywidualny program usamodzielnienia został opracowany, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, w jednym przypadku termin opracowania indywidualnego planu usamodzielnienia nie został zachowany – przekroczenie 3 dni. We wszystkich przypadkach indywidualny program usamodzielnienia został zatwierdzony przez

dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie. W dwóch analizowanych przypadkach dokonywano zmian w indywidualnym programie usamodzielnienia, wszystkie zmiany zostały zatwierdzone przez dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie. W jednym kontrolowanym przypadku indywidualny program usamodzielnienia został zrealizowany. W dniu 24 listopada 2014 r. przez osobę usamodzielnianą, opiekuna usamodzielnienia i dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie została dokonana ocena końcowa procesu usamodzielnienia. Pozostałe osoby były w trakcie usamodzielnienia.

Wnioski o pomoc na kontynuowanie nauki złożyły 3 osoby objęte kontrolą. Wszystkim wydano decyzje o przyznaniu świadczenia w wysokości 500 zł. Jedna osoba złożyła oświadczenie, że w bieżącym roku szkolnym ukończyła naukę i zamierza się usamodzielnąć. Wnioski o pomoc na zagospodarowanie złożone zostały w trzech na cztery analizowane przypadki. Wszystkim wydano decyzje o przyznaniu świadczenia w wysokości 1500 zł. Wnioski o pomoc na usamodzielnienie złożyły osoby w dwóch na cztery analizowane przypadki. Osobie przebywającej w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat wydano decyzje o przyznaniu świadczenia w wysokości 6600 zł, osobie przebywającej w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat wydano decyzje o przyznaniu świadczenia w wysokości 3300 zł.

Pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków lokalowych udzielono w jednym przypadku. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie wystosowała pismo do burmistrza jednej z gmin o rozważenie możliwości przyznania lokalu osobie usamodzielnianej.

W jednym przypadku termin opracowania indywidualnego programu usamodzielnienia nie został zachowany.

Akta kontroli str. 56-63

10. Sprawowanie kontroli nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, placówkami wsparcia dziennego:

Zgodnie z art. 38b ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zarząd powiatu sprawuje kontrolę nad organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi. Zarząd powiatu może upoważnić do przeprowadzania tych kontroli członka zarządu powiatu, pracownika urzędu albo kierownika jednostki organizacyjnej powiatu. Osobami upoważnionymi nie mogą być pracownicy kontrolowanych jednostek.

Ustalono, że kontrolę nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej sprawuje Starosta Goleniowski. W 2014 r. Starostwo Powiatowe w Goleniowie przeprowadziło audyt w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie, na rok 2015 nie była planowana kontrola.

Z upoważnienia Zarządu Powiatu Goleniowskiego kontrolę nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo – wychowawczymi sprawuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie został opracowany plan kontroli na 2015 r. W okresie objętym kontrolą przeprowadzono jedną kontrolę w Rodzinnym Domu Dziecka prowadzoną przez Sylwię Saczywko i Norberta Ubycha w dniu 19 grudnia 2014 r. Kontrola zakończona wynikiem pozytywnym, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Akta kontroli str. 81, 86-89

Ku
16
JK

Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie pouczono o tym, że:

- plany pomocy dziecku powinny być tworzone zgodnie z instruktażem udzielonym podczas kontroli,
- ocena rodziny zastępczej powinna zawierać jednoznaczne określenie „pozytywna” lub „negatywna”,
- koordynatorzy muszą spełniać wymogi kwalifikacyjne określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- przy zgłaszaniu dziecka do ośrodka adopcyjnego należy przekazywać opinie i dokumentację, o której mowa w artykule 139a ustawy.

Dokonano wpisu w książce kontroli pod pozycją 8.

Przedstawicielowi kontrolowanej jednostki, po zapoznaniu z treścią protokołu, przysługują następujące uprawnienia:

1. Przed podpisaniem protokołu kontroli kontrolowany może zgłosić umotywowane zastrzeżenia na piśmie, co do jego treści w ciągu 7 dni od dnia otrzymania do podpisu.
2. Prawo odmowy podpisania protokołu powinno być poprzedzone złożeniem pisemnych przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono 17 lutego 2015 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, które otrzymują:

- Starostwo Powiatowe w Goleniowie – egzemplarz nr 1
- a/a - egzemplarz nr 2

kierownik jednostki kontrolowanej:

STAROSTA

mgr Tomasz Kuliniacz

Szczecin, dnia

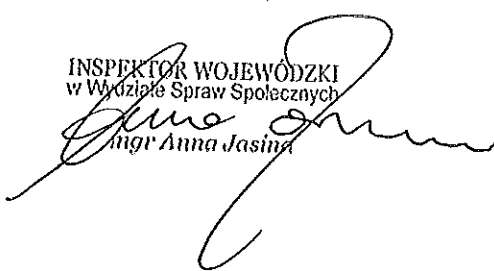
2015 r.

Protokół otrzymałem dnia 04.03.2015

kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Spraw Społecznych

mgr Hanna Krzywonos

KIEROWNIK ODDZIAŁU
w Wydziale Spraw Społecznych

mgr Renata Karwowska

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Spraw Społecznych

mgr Anna Jasina